

BŁOTNY (50) *ai*

o *jasne*.

comp błotni(e)jszy (1).

sg m N błotny (6). ◇ *A* błotny (1). ◇ *f N* błotną, błotni(e)jszą (9); -ą (5), -(a) (4). ◇ *G* błotn(e)j (4). ◇ *D* błotn(e)j (1). ◇ *A* błotną (3). ◇ *I* błotną (2). ◇ *L* błotn(e)j (1). ◇ *n N* błotn(e) (3). ◇ *G* błotn(e)go (2). ◇ *L* błotnym (3). ◇ *pl N subst* błotné (4); -é (1), -(e) (3). ◇ *D* błotnym (1). ◇ *A subst* błotn(e) (6). ◇ *L* błotnych (4).

Sł stp, Cn notuje, *Linde XVI – XVIII w.*

Przymiotnik od „błoto” (50) :

1. *Pokryty błotem, pełen błota; zanieczyszczony, zabrudzony błotem; ulepiony z błota; dotyczący błota; coenosus Mącz, Calep, Cn; paluster BartBydg, Cn; luteus, palustris Mącz (18)* : obow nog iego była chłopka á bårzo gruba/ fkorá iego kołmáta á błotna *March*¹ A2; *BartBydg* 106; *FalZioł* III 39c; *BielKron* 259v; *Luteus, Błotny/ Gliniány. Luteus paries, Gliniána ściáná. Mącz* 200d, 59a, 499b; *Zá Látem zálie błotna Iefień* przychodzi *RejZwierc* 171v; *SkarJedn* 303; *Tedy go po vlicách y błoćie włoczyli/ w nieczyšte błotne mieyfcá miotáli* *SkarŻyw* 273, 292; *Calep* 211a; *WujNT* 417.

Zestawienie: »błotna szczotka« = *szczotka do czyszczenia z błota: DEIANIRA* nadobna téż mężá z ościftá Miáłá brodą/ by z błotną ową fczotką czyftá. *PudłFr* 75.

Przen: Grzeszny, niemoralny; bez wartości (3) : áni vzywáią cichego zrzodlá z ciála Chryftułowego płynącego: ále łobie kopáią ftudnie błotne *SkarJedn* 10; do ziemi obiecány [...] wprowadzić miał: do ziemi nie tey błotney vmierájących/ ále oney gorney żywiących *SkarŻyw* 484; *GrabowSet* Q4v; *Ciáło moje z błotá ieft/ dla tegoż też mam od niego błotne y rofkofzne myśli* *LatHar* 587.

2. *Błotnisty, bagnisty, mulisty; palustris Mącz, Cn; limosus Calag, Cn; labosus, lutarius, lutensis, lutosus, lutulentus, paludosus Cn (24)* : *GlabGad* H8, I; *MiechGlab* 15, *nlb* 10; *LibMal* 1548/138v; *HistAl* I2; drzewo ktore leżáło przez potoczek błotny *BielKron* 78; *Kráiná tá ieft/ mokra/ błotna/ nierodna/ y wftykch Lotrow* przechowanie *BielKron* 434, 31, 95, 431v; *Mącz* 274c [2 r.]; *Krol Ludwig [...]* vthonął w iednym ieżierzyfku chocia nie głębokim ále błotnym *BielSpr* 56v, 19v; *Calag* 420; *Bo konie Litwie lgnęły w lefiech onych błotnych* *StryjKron* 517, 421, 442 [2 r.], 622, 702; *KmitaSpit* C2, C2v.

W charakterystycznych połączeniach: błotne(-a, -y) jezierzysko (jeziro) (5), kraina, las (2), miejsce (2), potoczek, rzeka (2), woda (3).

3. *Żyjący, rosnący na terenach bagnistych, błotach, w wodzie o mulistym dnie; palustris Cn (8)* : *FalZioł* IV 36a, 40a; ále [*drewno*] áłbo fie záfádzi/ áłbo myędzy żyelfká błotne wtráci fie *GliczKsiąż* H5, K6v; *Miedzy Rybámi/ ktore klijowáte/ błotne/ áłbo przez łufki* *SienLek* 8v.

Zestawienie: »żába błotna; błotna żába« (2 : 1): *Zaby fá rozmagite, Iedny wodne drugie błoćhne/ drugie Lefne* *FalZioł* IV 15a; *KochBr* 152; *WujNT* 875.

Synonimy: 1. *gliniany, nieczysty, plugawy*; 2. *bagnisty, kałużysty, ługowaty, ślamisty*.

Cf BŁOCIANY, BŁOCISTY, NIEBŁOTNY